

Nova Pravda

GLASILO NARODNEGA DELAVSTVA

Bodimo optimisti

Prežeti nas mora vera, da bomo le z lastnimi močmi premagali vse ovire in težave

Dočakali smo težke, usodne dni. Zgodovinski dogodki se vrstijo pred nami s tako naglico, da jim jedva še moremo slediti. Presenečenje sledi presenečenju in nujno potrebno je, da prav s silo in naporom ohranjamo mirno kri ter trezno razsodnost. V takih časih in razmerah so ljudje le preradi naklonjeni pesimizmu. Zavedati pa se moramo, da je pesimizem mnogo hujša in nevarnejša bolezen, kakor je pa kuga ali katerakoli druga epidemija. Če bi se zgodilo, da bi pesimizem objel vse narode in države, bi postalo neizbežno, da bi propadle vse pridobitve kulture in civilizacije. Ljudje bi se prepustili zgolj naključjem in slučajnostim; vsak zdrav in koristen napredek in polet bi bil nemogoč.

Zato neobhodno potrebno, da ohranimo mirne živce in dobro voljo. Če morda še nismo, moramo hote postati optimisti. Najodločnejše moramo stopiti v borbo proti pesimizmu, proti kateremu je naj-

boljše zdravilo — delo, zakaj le delo in ustvarjajoči duh nas moreta usposobiti za zdrav in obče koristen optimizem. Le delo more ustvariti v človeku neomajno vero v boljše in srečnejše dni. Če bi bili naši dedje in očetje dovolili, da jih zgolj slučajnosti vodijo skozi njihovo življenje, ne bi nikdar prišlo do uresničenja njihovih in s tem tudi naših idealov. Naš narod ne bi doživel svojega velikega vstajenja in prerojenja.

Zato tudi mi v današnjih težkih dneh ne smemo biti drugačni. Zavedati se moramo, da moremo le mi sami in prav noben slučaj ustvarjati svojo usodo. Če pa hočemo biti res dobri in pametni graditelji svoje usode in bodočnosti, moramo prijeti za delo in prežeti nas mora globoka, čista vera, da bomo le z lastnimi močmi premagali vse ovire in težave ter dočakali lepše, srečnejše dni. Zato bodimo optimisti in ne dajmo se okužiti od škodljivega pesimizma!

Pravdarsko zlo

Za malenkosti in nesmiselnosti se tožarimo in trošimo denar

Med najškodljivejše lastnosti slovenskega malega človeka, spada njegov pravdarstvu naklonjeni duh in čut, ki je le prepogosto eden glavnih vzrokov njegovega materialnega, pa tudi moralnega propadanja. Za najnepomembnejše malenkosti in čisto tudi nesmiselnosti letajo naši mali ljudje ure in ure daleč na sodišča in terjajo največkrat iz gole zlobe, nerazsodnosti in otročje kljubovalnosti svojo »pravico«. Vsak tak pravdar, in teh se, žal, pri nas Slovincih res ne manjka, skuša biti v svoji namišljeni užaljenosti in dozdevni zapostavljenosti v srečo trdno prepričan, da ne more nikomur več odkrito pogledati v oči, dokler na sodišču ne »opere žiga sramote« in »pege krivice« s svojega imena in s svoje osebe. Niti najmanj pa pri tem ne pogleda in premisli, ali je res sam v pravici in ali morda nasprotnik vendarle nima prav oziroma mu je malenkostno škodoval na časti ali imetju le nehote in po nesrečnem naključju. Ni mu največkrat tudi žal denarja in dolgih, zamudnih potov, samo da škoduje nasprotniku. Za malenkosti, ki včasih ne pred-

stavljajo morda niti deset dinarjev vrednosti, plačujeta potem obe tožeči se stranki kar po več tisočakov, kar največkrat rodi usodne, nepopravljive posledice. Ljudje se zadolžujejo, takse in pristojbine rastejo v nedogled in listnice odvetnikov se redijo v sumljivo okroglem obsegu. V družinah nepremišljenih in vase zaljubljenih pravdarjev pa se naseljujejo prepir in nezadovoljstvo, beda in pomanjkanje, kletvina in tudi nasilje. Rodbinske sreče ni več in neizogibno propadanje se kaže na vseh koncih in krajih.

Taki pravdarji pa nikdar ne pomislijo, ali ne bi bilo mnogo bolje in pametneje, če bi ves spor in nasprotstvo nekoliko premislili in ko bi se prepričali o malenkosti vse zadeve, da bi stopili k dozdevnemu nasprotniku in mu ponudili roko v bratsko spravo. To bi bilo zlasti potrebno v dandanašnjih resnih, bridkih časih, ko je vsak dinar zlata vreden in ko bi morala vladati nad vsemi nami res kar najtrdnjša bratska ljubezen in najvzornejša vzajemnost ter sloga. Vzglede severnih bratov in tragič-

Borza dela

Uprava mora sloneti na načelu samouprave interesentov. Zahtevamo, da dobe brezposelni izdatnejše podpore. Sredstva so na razpolago

Beseda »borza« ne zveni za naše uho posebno prijetno, kajti vedno pri tej besedi mislimo na denarno borzo, v kateri se trguje z najrazličnejšimi vrednostnimi papirji, z metodami in na način, ki je velikokrat zelo spekulativen. V trgovino na borzi se spuščajo običajno samo dobri trgovci, ki se spoznajo na vse skrivnosti in tudi slabosti poslovanja na borzah. Na borzo spadajo iznajdljivi ljudje. Navaden zemljan bi se v tej gneči strasti, prerivanj in prevar kaj kmalu zgubil in se uničil. Kadar govorimo torej o javni borzi dela nam nehote silijo v razum tudi predstava o denarni borzi. Ako poznamo poslovanje javne borze dela, smo včasih mnenja, da v nekaterih postavkah ni prevelike razlike med poslovanjem na denarni borzi in na socialno-politični ustanovi, ki ji pravimo javna borza dela. Naša javnost se z važnostjo in pomenom te velike socialno-politične ustanove malo peča, o delu ustanove časopisi pišejo malo. Celo delavski časopisi tej velevažni ustanovi ne posvečajo zadostne pažnje. Prav pa bi bilo, ako svojo pasivnost vsi spremene v aktivno zanimanje za delo in nedelo v javni borzi dela doma in centralni borzi dela v Beogradu.

Predvsem je treba spremeniti naziv, kajti naziv ni točen in ne karakterizira delokroga, ki ga ta institucija vrši. Borza dela omejuje svoj delokrog v glavnem na podpiranje brezposelnih in šele v drugi vrsti na posredovanje dela, t. j. na borzjanske posle. Ustanova naj se imenuje zavod za pomoč brezposelnim in za posredovanje dela. Ta institucija je bila ustanovljena z zakonom o zavarovanju delavcev ter ima torej izrazito socialno-zaščitni namen ter mora služiti izključno le delavcem in nameščencem, ki v to ustanovo plačujejo tudi predpisane prispevke. Uprava ustanove mora sloneti na načelu samouprave interesentov, kar pomeni, da bi morali delavci svoje zastopnike voliti neposredno sami ali pa imeti priliko, da pri imenovanju članov uprave te ustanove kar najbolj odlično sodelujejo. Nobenega dvoma ni, da bi tako sestavljena samouprava bolj koristila potrebam delavstva, kot je to danes slučaj. Primerna kontrola je zlasti v socialno-zaščitnih ustanovah nujno potrebna. S tem institucija pridobi na vsestranskem ugledu, je sposobnejša za inicijativno uveljavljanje in je tudi borbenejša pri obrambi avtonomnih koristi pokrajine in pri obrambi primarnih interesov delavcev in nameščencev. Danes borza dela samo z nezadostnim delom služi brezposelnemu zavarovanju, velika večina dohodkov pa služi drugim potrebam. Delo borze dela ni seglo zadosti globoko v mesta in vasi, ostalo je več ali manj osredotočeno na glavna delavska središča oziroma na večja mesta in trge. Najnovejša naredba o podpiranju brezposelnih je sicer tudi občinam naložila dolžnost sodelovanja pri podpiranju brezposelnih, toda praksa pravi, da je to sodelovanje zelo skromno.

Pred seboj imamo proračun javne borze dela v Ljubljani za leto 1939. V tem proračunu znaša postavka za neposredno pomoč nezaposlenim delavcem Din 2.743.456.—, dočim znaša predpis prispevkov za območje ljubljanske borze dela nad Din 10 milijonov, ker znaša predpis pri okrožnem uradu po odbitku 5 odstotne bonifikacije za stroške predpisa in pobiranja prispevkov Din 9.720.191 okoli Din 700.000.— znaša predpis pri Trgovski bolnišnici in podporni blagajni in okoli Din 80.000.— pri podpornem društvu »Merkur« za ozemlje dravske banovine, torej bo znašal čisti dohodek ljubljanske borze dela za leto 1938 Din 10.300.000.—, v letu 1939. pa najmanj Din 10.500.000.—. Upravni stroški so proračunani na znesek Din 914.589.— ali 25 odstotkov ali eno četrtno za ljubljansko borzo predvidenih dohodkov. To pomeni, da dobi ljubljanska borza dela za svoje režijske stroške in za svoje prvenstvene naloge komaj skromno tretjino pobranih dohodkov, dočim polni dve tretjini odidejo v druge svrhe. Naloga borze dela ni, da skrbi za urbanistične potrebe naših mest, toliko časa, dokler problem brezposelnosti, t. j. problem lakote in bede brezposelnih delavcev zlasti v zimskem času ni rešen. Doživljamo sramoto, da danes zlasti sezonski delavci v zimskih mesecih dobesedno stradajo! Sredstev za pomoč takim revežem pa je ogromno na razpolago! Neverjetno zveni, da javna borza dela ne more dati nobenega dinarja na razpolago za potrebe poklicne posvečevalnice in posredovalnice dela, za mlade delovne moči, da ne more organizirati pravilno zaposlitev kmečkega ljudstva, da na ta način še vedno doživljamo socialno sramoto, da celi predeli v dravski banovini vsled pomanjkanja zaslužka stradajo.

Upravo borze dela drži v rokah delavska organizacija Zveza združenih delavcev. Zastopniki delodajalcev so tudi vzeti enostransko iz enovrstnih korporacij, oziroma organizacij. Ostali delavci in delodajalci v upravi borze dela nimajo besede. Zato je jasno, kdo za socialno-politično uveljavljanje borze dela nosi polno odgovornost.

—ec

ne posledice njihove nesloženosti nam morajo biti vendar najzgovornejša in najpriporočljivejša šola.

Zato opuščajmo čimbolj nesmiselno, neresno in vsej naši skupnosti kar najškodljivejše pravdarstvo!

Nadaljna pooblastila

Obetane uredbe o socialnih in dobrodelnih organizacijah in o uredbi za zaščito dece. Samouprave bolniškega zavarovanja.

Poročali smo že o nekaterih socialno-političnih pooblastilih k finančnemu zakonu državnega proračuna za leto 1939-40. Dodatno naj navedemo še nekaj važnejših pooblastil, ki jih je dobil minister za socialno politiko in narodno zdravje:

Z odobrenjem ministrskega sveta lahko izda minister za socialno politiko in narodno zdravje uredbo z zakonsko močjo, s katero se ureja delo celokupne zasebne inicijative v socialni in dobrodelni delavnosti. Z uredbo se urede pogoji za obstoj zasebnih ustanov in društev, delokrog njihovega dela, njihovi medsebojni odnosi, njihova podreditve, kakor tudi sodelovanje z uradnimi organi in nadzorstvo nad njihovim finančnim in delovnim poslovanjem.

Pooblastilo je zelo nejasno. Pojem, da se bo nekaj uredilo, je zelo širok in nima konca. Ali se misli urediti le dobrodelna in podporna društva v ožjem pomenu besede? Ali se pod temi društvi razumeva tudi strokovne organizacije, delavska društva in ustanove? Službeno pojasnilo k temu pooblastilu je tem potrebnije, ker vedo nekateri veliko povedati o prizadevanjih, da se delavske organizacije totalizira.

Minister za socialno politiko ima nadalje pooblastilo, da izda uredbo o zaščiti narodovega podmladka, ki obsega vso zdravstveno, moralno in splošno socialno zaščito otrok pred in po rojstvu, zaščito mater, družin in zaščito mladine.

Uredba, ki naj bi zaščitila deco in mladino je potrebna. Prav je, da se za to panogo socialnega in zdravstvenega skrbstva organizira velika, sistematična državna akcija. Dobro volje, da se taka akcija izvede, je dovolj, zasebna delavnost še na razpolago. Nerešeno je samo še vprašanje, kje dobiti zadostna sredstva za izvedbo uspešne akcije. Če bo to vprašanje ministrska uredba rešila, bo veliko storjenega.

Se naprej, kot doslej, ima minister za socialno politiko pooblastilo, da lahko imenuje ravnateljstva okrožnih uradov za zavarovanje delavcev, dokler se ne izvedejo volitve za samoupravne organe. Minister ima tudi pooblastilo, da lahko imenuje mesto ravnateljstva komisarija. V pooblastilu pa ni določeno kot doslej, da imenuje minister samouprave na predlog strokovnih organizacij. Imenovanja bo izvedlo ministrstvo samo, brez sodelovanja interesentov. Ministrstvo bo na ta način v socialnih ustanovah nadzorna oblast, obenem bo pa tudi vršilo posle samouprav.

Važna ustanova

Enoletni zaključek posebnega pokojninskega sklada delavcev KID

Prihodnji teden se bo vršila skupščina delegatov krajevnih Bratovske skladnice na Jesenicah. Ta skupščina bo jako zanimiva, posebno kar se tiče poročil. Posebno pa bo zanimivo poročilo o stanju posebnega pokojninskega sklada delavcev KID. Kakor je menda vsem znano, je bil 12. oktobra 1937 ustanovljen ta poseben pokojninski sklad za delavstvo KID, ki je stopil v veljavo 1. januarja 1938. Že ob podpisu tega dogovora smo poudarjali važnost in velik pomen tega pokojninskega sklada. Vidi se, da smo imeli popolnoma prav in da je imelo posebno korist od tega sklada delavstvo in to nam bodo pokazale številke. Zaključni zapisnik, sestavljen ob podpisu te pogodbe, ki je bil podpisan od KID in strokovnih delavskih organizacij z dne 24. februarja 1937 navaja: »Znesek dosedanje stanovanjske doklade se bo nalagal v posebni socialni fond, dotlej dokler se sporazumno z organizacijami ne določi, v katere svrhe se bo ta denar namenil.« Ta celotni znesek je bil nakazan temu pokojninskemu skladu v iznosu 457.380.— din. Prispevki delavstva v letu 1938. so znašali din 312.738.44, prispevki KID pa din 703.661.98, posebna dotacija v smislu pravil te pogodbe z dne 12. oktobra 1937 znaša din 100.000.—, obresti od naložene imovine pa din 66.807.45. Odpravnine po čl. 3 dodatka te pogodbe znašajo din 4.296.—, drugi dohodki

pa din 710.—. Torej znašajo skupni dohodki za l. 1938. 1.645.566.87. Izdatki pa so sledeči: dodatne pokojnine upokojencem din 41.945.50, vdovam 3.545 din, sirotam 1.462 din, skupni izdatki znašajo din 46.556.50. Dodatne pokojnine po čl. 1. tega sporazuma pa so sledeče: za vdove din 7.212.—, za sirote 7.785.50 din, za sorodnike 2.773 din, za odpravnine po čl. 14 tega sporazuma pa din 17.267.90, za upravne stroške 4.588.78 din, torej skupaj din 86.283.68, tako da je bilo poslovnega presežka že v 1. letu din 1.259.283.19. Vsekakor je to precejšnje premoženje, ki je bilo pridobljeno s tem pokojninskim skladom. V tem letu pa se še ni odločilo, kako se bo nalagalo to premoženje. Do sedaj se še niso izdajala nikaka posojila članstvu za gradnjo stanovanjskih hiš ali kaj podobnega, potrebno pa je, da se o tem napravi končen sklep. Res je bilo težko odstopiti stanovanjske doklade, katere je delavstvo prejelo. Potrebno je, da te družinske doklade obnovimo ali da jih prenesemo v kak poseben fond, od katerega bo delavstvo imelo večje koristi.

Vse naše članstvo opozarjamo na predvideno skupščino Bratovske skladnice in tudi na to, da je v naši pisarni na vpogled poročilo krajevnega upravnega odbora. Potrebno je, da si istega ogledate in pripomnite, odnosno sporočite ugovore, katere naj naši delegati na tej skupščini iznesejo.

D aleč sega senca bolečine in ugleda jo človek, ko še komaj sluti bolečino samo. (Iv. Cankar)

A ko naj politik vodi, mora poznati ljudi — kako je vodstvo, ako ne vidi v ljudi? (Masaryk)

D olgočasno nazadnje ni življenje; preveč je zlobe in neumnosti na svetu, da bi moglo biti dolgočasno. (Iv. Cankar)

Razgled na svet

Zgodovinski dnevi

Pravo ozadje velikih dogodkov, ki so se odigrali zadnje tedne, bomo doumeli mnogo pozneje, ko nam bodo vsi piri na razpolago. Danes lahko samo po vrsti navajamo najznačilnejše dni, ki jih je doživela Evropa in ki bodo imeli nedogledne posledice za bodočnost.

10. marca je predsednik češkoslovaške republike dr. Hacha odstavil slovaško vlado, ki je podpirala stremljenje, da se Slovaška odcepi od Češke.

12. marca. Za slovaškega predsednika vlade je imenovan Karel Sidor. Češke čete, ki so pričele med tem zasedati Slovaško, so se umaknile na Češko.

13. marca je bil poklican k Hitlerju odstavljeni slovaški ministrski predsednik dr. Tiso, ki je iz Berlina zahteval od dr. Hacha, da skliče slovaški parlament. Nemške čete so na meji Češko-slovaške. Hitler zahteva za Slovaško pravico samoodločbe.

14. marca je slovaški parlament oklical samostojnost Slovaške. Istega dne proklamira svojo samostojnost tudi Karpatska Ukrajina. Predsednik dr. Hacha odpotuje v spremstvu zunanjega ministra Chvalkovskega v Berlin, kjer ju sprejme Hitler. Zjutraj ob 3.55 podpisuje predsednik dr. Hacha pogodbo, s katero izgubi Češka in Moravska svojo državno samostojnost in prehajata v nemško državo. Hitler obljubi Čehom narodno samoupravo. Nemške čete so med tem že prekoračile češko mejo.

15. marca. Nemške čete so zasedle Češko in Moravsko. Za državnega komiteja tudi Hitler na Hradčanih. V Karpatsko Ukrajino so okorakale madžarske čete.

16. marca je podpisal v Pragi Hitler zakon o nemškem protektoratu nad Češkoin Moravsko. Za državnega komisarja Češke in Moravske je imenovan voditelj čeških Nemcev Henlein, za podatelja Čehov v Nemčiji pa Gajda.

17. marca. Nemčija je prevzela nekatera češkoslovaška diplomatska zastopstva v tujini.

18. marca je dr. Tiso povabil Hitlerja na Slovaško, ki je ohranila formalno svojo samostojnost, je pa pod varstvom Nemčije.

19. marca. Francija, Anglija, Romunija in Rusija so protestirale proti zasedbi Češko-Slovaške in proti protektoratu in ne priznavajo novega stanja v Srednji Evropi.

20. marca. Bivši predsednik dr. Beneš je sestavil v Čikagu začasno češkoslovaško vlado. Novi vladi so se podredila češkoslovaška poslaništva v Ameriki, Angliji, Franciji in Rusiji.

21. marca. Veleposlaniki Anglije, Francije in Zedinjenih držav v Berlinu so bili odpoklicani, da poročajo svojim vladam. Francoski parlament je dovolil vladi izredna pooblastila, na podlagi katerih je vlada takoj izdala uredbe vojaškega značaja. Romunija je poklicala pod orožje nekaj letnikov rezervistov.

— Chamberlain, angleški ministrski predsednik je po dogodkih na Češko-slovaškem spregovoril tehtne besede o političnem položaju, ki je nastal v Srednji Evropi. Opozoril je na monakovske razgovore, ki so se vršili sicer v napetem ozračju, a so vendarle imeli pozitiven uspeh, ker so rešili človeštvo vojne in pokazali pot, po kateri naj bi se rešila vsa vprašanja s sporazumevanjem. Danes je britanski narod razočaran, ker so se monakovska upanja tako zelo izjalovila. Chamberlain je v svojem govoru potem navajal znane izjave Hitlerja, ki jih je dal njemu samemu in na zborovanjih o češkoslovaškem problemu. V Berchtesgadenju je namreč Hitler svečano izjavil, da je s priključitvijo sudetskih Nemcev izpolnjena njegova poslednja teritorial-

na zahteva v Evropi. Na shodu v Berlinu je Hitler celo izjavil: »Ne bom imel nobenih nadaljnjih zahtev do češkoslovaške države in lahko jamčim, da ne želimo češkoslovaškega življa.« Koncem svojega govora je Chamberlain izjavil, da je spričo novo nastalega položaja proučiti položaj s smislom za odgovornost, ki ga terja današnji težki čas. Tudi v južnovzhodni Evropi naj vedo, da se Anglija spričo vseh dogodkov ne čuti neprizadeto.

— Uradno glasilo nemške vlade (nemška diplomatska in politična korespondenca) je ostro zavrnila vesti, da ima Nemčija neke namere proti Romuniji in Jugoslaviji. Uradno glasilo med drugim pravi, da baš Nemčija misli, da je močna in neodvisna Jugoslavija, ki bo živela pod režimom, ki si ga sama želi, po eni strani nacionalna nujnost, po drugi strani pa sterber evropske stabilnosti.

— Nova Nemčija ima 671.083 kvadratnih kilometrov površine in okoli 88,3 milijona prebivalcev. In sicer: Nemčija do marca 1939 65,3 milijona prebivalcev, Avstrija 6,7 milijona prebivalcev, sudetsko ozemlje 3,8 milijona prebivalcev, Češka in Moravska 6,9 milijona prebivalcev in Slovaška 2,6 milijona prebivalcev. Pred vojno je imela Nemčija 65 milijonov prebivalcev na površini 540.800 kvadratnih kilometrov.

Milijoni ljudi uporabljajo in hvalijo že 50 let

ŠMOL-pasto

kremo za čevlje

— Predlogi Romuniji. Po francoskih vesteh je Nemčija predlagala Romuniji, da postopoma opusti svojo industrijo in naj goji razvoj v smeri agrarne države. Vse svoje poljedelske proizvode naj Romunija prodaja v Nemčiji. Poleg tega naj Romunija sprejme nemške predloge glede prepustitve nafte. Če Romunija izpolni te predloge, bo Nemčija v posebni izjavi jamčila za njeno teritorialno nedotakljivost in samostojnost. Romunija je nemške predloge v celoti odklonila. V zvezi s temi francoskimi poročili pa nemški uradni krogi zanikajo, da bi Romuniji sploh postavili kakšne predloge.

— Pred lordsko zbornico je imel angleški zunanji minister lord Halifax govor v zvezi s češkoslovaško krizo in je med drugim poudaril: Države vsega sveta bodo morale zdaj računati s podporanjem raznih separatizmov ne samo s stališča elementov, ki so po svoji naravi separatistično razpoloženi, pač pa tudi s stališča nemških državnih interesov. Takšne metode, v kolikor jih bodo podpirale druge skušnje, ne morejo ostati brez težkih posledic. Ali imamo mar jamstvo za to, da se te metode ne bodo več uporabljale kjerkoli? Sosedni Nemčije morajo pod takimi okoliščinami z negotovostjo pričakovati jutrnjega dne. Vsaka država, ki polaga važnost na svojo narodno individualnost, mora zdaj paziti, da se v njej ne pojavi kakšna notranja nevarnost, ustvarjena zaradi vpliva od zunaj.

— Zasedbo Češke je dobila Nemčija vojno opremo za 40 divizij in 3000 bojnih letal. Zlati sklad praške Narodne banke pa znaša 6 in pol milijarde dinarjev.

— Turško-bolgarsko prijateljstvo je bilo znova potrjeno ob priliki bolgarskega zunanega ministra Kiosevanova v Ankari.

TEKOM TEDNA

Doma jih zaposlimo!

Zadnji čas smo ponovno brali v naših časopisih, kako se zelo prizadevamo, da bi naši sezonski delavci našli zaposlitev v tujini. Pri tem se poudarja dejstvo, da so posebno naši sezonski delavci na severni meji v težkem gospodarskem in socialnem položaju. Delavci se čez poletje ne bi mogli preživeti. Nikakor ne moremo tudi pogrešiti zaslužkov, ki bi jih ti delavci lahko prinesli na jesen iz tujine domov. Okrepljena bi bila naša valuta in poleg tega bi se pa preživele revne družine prihodnjo zimo, ko bi bile drugače izročene največjemu pomanjkanju. Pri nas doma je menda izključeno, da bi sezonski delavci našli zaslužek. Sicer so pa odhajali vsako leto v tujino, zakaj bi tudi letos ne. Navzlic temu utemeljevanju smo pa le mišljenja, da je velik nacionalni greh, da nismo sposobni zaposliti doma sezonskega delavstva, še prav posebno onega iz severnih meja. Kajti prebivalstvo naših severnih meja bi moralo biti brez izjeme globoko prežeto praktične ljubezni in vdanosti do domovine v tem smislu, da se jim go-di doma tako dobro, da ni treba niti pogledati preko meja, kaj šele hoditi preko meja za zaslužkom. Če ne bi šlo drugače, bi morali iz tal izkopati sredstva, da posebno delavstvo iz severnih meja zaposlimo doma, da jih čimbolj navežemo na domovino, prav posebno v današnjih težkih časih. Brez utemeljevanja mora biti vsakomur jasno, da ni vseeno, če sezonsko delavstvo odhaja v tujino, kjer je izpostavljenost tujim vplivom in mnogokrat namerno povzročenim primerjavam, ali je boljše doma, ali drugje. Če že delavci iz severne meje v svojem ožjem okolišu ne morejo dobiti dela, da se prežive, potem bi jih morali zaposliti v drugih delih države, in to dobro zaposliti, da bi vedeli, da je naša država sposobna dati kruha vsem svojim državljanom, posebno pa še tistim, ki so prvi poklicani, da stoje kot stražarji ob naših mejah. Saj imamo vendar v načrtu velika državna investicijska dela, saj pravimo, da bomo še letos pričeli graditi velike ceste, železnice, pristanišča in javne zgradbe. Tu zaposlimo naše obmejno delavstvo in ne pošiljamo ga v tujino. Le tako bomo socialno skrbstvo reševali skladno z nacionalnimi interesi!

== Akademska kulturna društva na ljubljanski univerzi so se sporazumela, da ustavijo vsa medsebojna trenja in borbe. Sprejet je bil proglas, v katerem pravijo akademiki: Težki svetovno-politični položaj, v katerem se je preko noči našel ves svet, posebno mali narodi, nas je združil v enoten akademski narodni blok, da s tem dokažemo svojo neomajno narodno in državno zavest. Združeni akademiki Aleksandrove univerze stojimo na stališču, da je edino močna, na podlagi enakosti narodnih pravic Slovencev, Hrvatov in Srbov urejena Jugoslavija izključni okvir, v katerem moremo in hočemo živeti narodno in državno življenje. — Želimo le, da bi zgledu akademski mladine sledile tudi vse druge slovenske organizacije.

== Kompromisna kandidatna lista za volitve v Pokojninski zavod je bila objavljena in sta na delodajalski strani prva dva kandidata Stermecki Rudolf, veletrgovca iz Celja in Ferdo Pinter, veletrgovca iz Maribora, na kandidatni listi nameščencev pa Ivan Tavčar, nameščenski referent iz Ljubljane

in Franc Vrevec, prokurist iz št. Vida pri Ljubljani.

== Doctor in drug, tekstilna industrija v Mariboru postane delniška družba in prenese svoj sedež v Beograd. Poleg dr. Zuckerja so v novi delniški družbi razni beograjski gospodarstveniki.

== Tekom zadnjih desetih let je bilo na Jesenicah zgrajenih okoli 200 novih hiš s približno 500 stanovanji, v katerih stanuje okoli 2000 ljudi.

== Prekmurci na sezonsko delo v Nemčijo. Med nemško delegacijo in zastopstvom našega ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje je bil sklenjen dogovor, po katerem bo letos dobilo v Nemčiji deset tisoč sezonskih delavcev zaposlitev. Nemška delegacija je želela, da se odpošljejo delavci iz Slovenije, ker se poljedelski delavci iz drugih banovin lansko leto niso obnesli. V prekmurskih občinah se je za delo v Nemčiji prijavilo že šest tisoč delavcev.

== Razstava francoskega slikarstva je bila otvorjena v Beogradu. Otvoritvi je prisostvoval knez namestnik Pavle in člani vlade.

== Pri slovenskih hranilnicah so se povečale hranilne vloge tekom januarja za 20,5 milijona dinarjev. Kakor vidimo zaupanje vlagateljev v hranilnice in denarne zavode razveseljuje naraščanje.

IVAN KRAVOS MARIBOR

prilagojena: kovačke, ročne torbice, aktovke, denarnice, nahrbtnike, gamaše itd.

== Jugoslovanski čelik je sklenil, da zgradi v Zenici več novih naprav in instalacij. Investicija bo znašala 200 milijonov dinarjev.

== Našega tobaka so nameravali kupiti letos Čehi 50 vagonov. S to kupčijo sedaj ne bo nič.

== Radio-naročnikov je v Jugoslaviji 150.641. Pred desetimi leti jih je bilo le 32.976.

== Tekstilna tovarna v Dugi Resi je odpovedala 400 delavcem. Tovarna je skrbila obratovanje, ker ji manjka surovin.

== Industrijskih podjetij je bilo začetkom letošnjega leta v Jugoslaviji 2976. Med temi ima živilska industrija 835 podjetij, lesna industrija 396 in tekstilna industrija 306 podjetij. Celotna vrednost industrijskih izdelkov se ceni letno na 14,5 milijard dinarjev.

== Bata namerava zgraditi v Bosni novo produkcijsko centralo.

== Avtomobilov je v naši državi le 15 tisoč. Celotna Madžarska, Romunija in bivša Avstrija imajo več motornih vozil kot mi.

== Kako imamo slabo izgrajeno cestno omrežje, dokazuje statistika, da imamo v državi le 500 km cest, sposobnih za težki promet. Za lažji promet je sposobnih 9500 km cest. Ostale ceste služijo lahko le prometu s kmečkimi vozili.

== Avtomatično telefonsko centralo zgrade v Splitu.

== Poneverjenih je bilo pri splitski davčni upravi 60 tisoč dinarjev. Dva eksekutorja, ki sta osumljena poneverb, so zaprli.

== Vsi otroci so pomrli v vasi Mirkovec v Skopski Črni gori za oslovskim kašljem, kateremu so se pridružile še druge bolezni, največ pljučnica. V enem mesecu je umrlo vseh 40 obolelih otrok.

== Za celjskega župana je bil izvoljen dr. Al. Voršič.

== Zemljoradniki, ki so organizirali velik shod v Sombornu, so sklenili, da shoda ne bo, ker sedaj ni čas za strankarske manifestacije.

V organizaciji je moč

Gospodarski in socialni položaj jeseniškega delavstva. Pomembnost organizacije

Ni dovolj, če zaupamo samo v sebe; posameznik je nič! Veliko pa pomenimo združeni v organizaciji, ki je tudi merilo naše moči v borbi za boljše življenje.

Na občnem zboru NSZ na Jesenicah smo ugotovili, da je na Jesenicah in Javorniku organiziranih nad 1000 članov, pri KID zaposlenih delavcev. Smo torej večinska organizacija in večina delavstva zaposlenega pri KID ima oprte oči v NSZ in njeno vodstvo, da podvzame vse ukrepe za izboljšanje socialnega položaja delavstva. Poznavalec krajevnih razmer je k poročilu odbora dejal, da je vsa odgovornost za položaj delavstva pri KID na ramah naše svobodne organizacije. Te odgovornosti se tudi zavedamo. Seznaniti hočemo članstvo in sploh vse delavstvo, kaj more in kaj ne sme pričakovati od naše organizacije.

Velik del jeseniških in javorniških kovinarjev je dolgo dobo zaposlen tudi ob nedeljah. Nedeljska služba in 50% doklada je sprejeta s tihim zadovoljstvom. Da bi se omejila brezposelnost, izvaja se 48-urni delavnik, uvedle so se rezervne skupine delavcev, da popolnijo tisto skupino, ki so bili v nedeljo v službi, da počivajo med tednom. Težko je na tem kaj spremeniti, akoravno je veliko delavcev izgubilo napram štiri do pet delavnih dni na mesec, ali 200 do 300 din. To prejemajo sedaj pač oni, ki sedaj izmenjavajo in ki jim pravimo rezervarji. Delavstvo je sedaj izenačeno v enako število doseženih delovnih dni in ni pomoči čez zabavljanja.

Valjarne KID so težko prizadete od ostale konkurence v državi. Delavci v valjarnah delajo s skrajšanim delovnim časom ali so pa zaposleni pri zasilnih delih. Nezadovoljstvo bo mogla organizacija le deloma ublažiti. Rešitev tega je odvisna od podjetnosti KID in gospodarskih krogov v državi, katerih dolžnost je, da skrbijo za zaposlitev. Producirati je lažje kot prodajati, vemo pa, da za vse panoge podjetnosti ni zdravo poseganje države z omejevanjem privatne podjetnosti. Nas navdaja skrb, kako se bodo razvijale razmere v bodočnosti.

Iz lastne pletarne

damske jopice od Din 25.— naprej
moške " od Din 35.— "
otroške " od Din 12.— "

tudi po meri tekom 6 ur po najnovejših modelih in barvah izdeluje

"LUNA"

Maribor, samo Glavni trg 24

Plavž, ki ga je KID postavila v obrat, je nudil možnosti nove zaposlitve. Edini plavž ne zadošča kapaciteti martinarskih peči našega podjetja. Zato so oprti vsi naši upi v našega tehniškega ravnatelja in njegove sodelavce, ali bo uspelo ustvariti možnosti nove zaposlitve. Gledamo tudi v našega šefa komercialnega oddelka. Upamo, da bo ta

štab našega gospodarstva našel razumevanje pri g. Westnu in g. Pra-protniku, pri banovini in drugih mestih, da se z novimi investicijami odpre možnost nove in stalne zaposlitve.

Dalje. Mi delavci smo važen faktor, brez nas ni produkcije, toda mi nismo vse! Naša dolžnost je, da smo organizirani, naše zadovoljstvo mora organizirano tvoriti zdravo spodbijajočo opozicijo gospodarstvu, zato smo soodgovorni po demokratičnem sestavu družbe. Kot delavci in delavski zaupniki vemo, kako težko je miselno delo, kako nas ta skrb izčrpa in pri tem spoznamo, da golo ročno delo ni edini največji napor. Naš obratovodja naj ve, da ima v nas svoje delavce, ki niso zato tu, da bi ga ovirali, temveč da ga podpiramo v vseh njegovih stremljenjih. Naš inženjer, naš mojster, naš uradnik je naš miselni človek in je dolžan, da ustvarja olajšanje in znanost dela, katerim bomo sledili s spoštovanjem.

Pri vseh razmotrivanjih je resnica le ta, da naj se nam izboljša položaj. Kakšni so ti izgledi? KID je odprla svojo zalogo in prodajo živil. Cene so deloma padle. Kot delavci nismo bili zreli, da bi si z združništvom regulirali cene in se govori, da bomo sedaj na milost in nemilost izročeni podjetju. Če smo si priborili povišico mezde, so tihi družabniki zvišali cene živil in ta-

"OBNOVA" F. NOVAK

dobavlja kompletne stanovanjske opreme, tapetne izdelke, linolej, preproge, zavese, odeje, železno pohištvo, otroške vozičke najceneje

Maribor, Jurčičeva 6

ko pobrali povišico zaslužka delavcem že na pragu tovarne. Razumljivo je, da je podjetje postavilo mejo proti večnemu nezadovoljstvu, ker samo delavstvo teh mej ni znalo postaviti.

V bodočnosti bo naše delavstvo šele zrelo tej nalogi. Ne smemo se pustiti begati, kajti ako se cene naše produkcije na trgu ne bodo znižale in sporedno cene življenjskih potrebščin, se tudi delavske plače ne smejo znižati in mejo za ta slučaj mora postaviti strokovna organizacija.

Če bodo oprte oči delavstva KID v naše delo, nas tega dela ni strah. Delavstvo naj bo prepričano, da se bo storilo vse, da se vrne zadovoljstvo.

Boj za znosno neenakost je naše geslo in z demokratičnim načelom stremjenje za vedno večjo enakopravnost. Vsak naj se zaveda, da današnji čas ni čas, da bi delavec, ko dobi delo v tovarni, lahko mirno sedel, češ, sedaj sem pa preskrbljen. Ni prav brez dolžnosti. Treba je pristopiti v organizacijo, pristopiti v vrste Narodne strokovne zveze, katero moramo čuvati.

Adolf Lajner.

Iz naših delavskih krajev

Jesenice

Predavanje: V četrtek, dne 30. t. m. ob 8. uri se vrši predavanje «Francoska riviera in španska obala» s skioptičnimi slikami v članski sobi NSZ v Sokolskem domu na Jesenicah. Na to predavanje so vabljeni vsi, ki imajo zanimanje, dolžnost članstva NSZ in društva narodnih žena in deklet pa je, da skrbijo za dobro udeležbo.

Delegati NSZ skupščine Krajevne Bratovske skladnice se pozivajo, da se udeležijo seje, ki se bo vršila v torek, dne 28. marca t. l. ob 6. uri zvečer v društveni sobi NSZ z ozirom na redno skupščino, ki se vrši dne 29. t. m. Tovariši, sigurna udeležba.

Prosvetni odsek NSZ ima svojo sejo v četrtek, dne 30. t. m. ob 17. uri popoldne v prostorih Sokolskega doma. Opozorjamo vse tovariše, ki imajo kolesa, da se zglasijo v naši pisarni zaradi izleta, ki ga priredi naša podružnica. V načrtu imamo še razne druge izlete, zato opozorjamo nanje, in one, ki imajo veselje do teh skupnih izletov, naj se prijavijo v naši pisarni, kjer bodo dobili podrobne informacije.

Loke

Redni letni občni zbor podr. NSZ v Lokah se vrši v nedeljo, dne 26. t. m. ob 15.30 uri v Sokolskem domu v Lokah. Na dnevnem redu so poročila funkcionarjev ter zastopnika centrale. Zaradi položaja, v katerem se nahaja rudarsko delavstvo in zaradi važnih poročil, upamo, da se bodo vsi tovariši udeležili občnega zbora.

Ljubljana

Dramatični odsek ljubljanske podružnice NSZ je gostoval v nedeljo 19. marca v Radovljici v dvorani Sokolskega doma. Igra je doživela popoln uspeh. Dramatični odsek je dokazal, da je najboljši dramatični odsek podružnice NSZ, saj so med njimi igralci, ki so že marsikatero predstavo odigrali na poklicnem odru ljubljanske drame. Vsi igralci od prvega do zadnjega so prisotno občinstvo v polni meri zadovoljili in je publika zapuščala dvorano z največjim zadovoljstvom. Na željo bodo igro ponovno uprizorili 2. aprila t. l. Dramatični odsek marljivo študira že drugo igro in ima že v tekoči sezoni predvidenih več gostovanj, kakor v Laško, Loke pri Zagorju, Golnik itd. Želimo, da bi v prihodnji sezoni predstavljali dramatični odsek ljubljanske podružnice skupino, katero bo vsak podeželski oder z veseljem sprejel na gostovanje. Na prvem uspehu čestitamo.

Maribor

Resna beseda tekstilnemu delavstvu. V zadnji številki smo jasno povedali o težkem položaju, v katerem se nahaja tekstilna industrija z ozirom na devizno vprašanje. Nekatera podjetja so že pričela odpuščati delavstvo, in sicer so po redu najprej starejše moči, kar ni prav in nesocialno. Spričo težkega položaja so se delavske strokovne organizacije že sporazumele za enoten nastop, potrebno pa je, da se delavstvo samo zave resnosti položaja in podpre stremljenje organizacij, ki gre za tem, da se delavstvu v tem težkem času pomaga. Vzlic resnosti položaja, pa je delavstvo še vedno brezbrizno in naseda prišepetavanju onih, ki odvrčajo delavstvo od strokovnih organizacij. Nekaterim je prišepetavanje naravnost poklic in imajo od tega svojo posebno korist. Žal, da delavstvo ne spozna igre teh elementov, ki ga hočejo za vsako ceno držati daleč od

strokovnih organizacij, kar je v korist samo poslodavcem. Skrajni čas je, da se tekstilno delavstvo zave resnosti položaja in nažene one, ki mu s svojim večnim šepetom škodujejo ter se oklene strokovnih organizacij. Kolikor močnejše bodo strokovne organizacije, toliko jačja bo njih beseda in toliko večji uspehi. Ni časa za brezbriznost, tekstilni delavci sami se morajo s svojimi strokovnimi organizacijami brigati za rešitev težkega problema, ki je nastal z zmanjšanjem deviz in dobavo surovin tekstilni industriji. Po toči ne bo pomagalo zvoniti, sedaj je čas, da skupno odstranimo grozečo nevarnost.

Seja zaupnikov tekstilnih tovarn. V nedeljo 26. t. m. se bo vršila ob 9. uri dopoldne v tajništvu NSZ seja zaupnikov NSZ iz vseh tekstilnih tovarn. Spričo resnega položaja prosimo vse zaupnike, da se seje polnoštevilno in točno udeležijo. Opozorite na sejo drug drugega.

Pevci na plan! V okviru stavbinskega odseka se bo ustanovil pevski zbor. Vabimo vse pevce, da se čimprej prijavijo v tajništvo. Pevski zbor bo kmalu pričel z rednimi vajami.

Svoji k svojim. Priporočamo članstvu, naj nabavljajo svoje potrebščine samo pri trvdakah, ki inserirajo v našem listu. Zahajajte samo v lokale, ki imajo naš list. Podpirajte drug drugega, svoji k svojim.

Ugoden nakup manufakture pri

I. TRPIN - U

Oglejte si izložbe. Blago in cene govorijo!

Zagorje

Podružnica NSZ je v nedeljo 19. marca t. l. priredila veselo igro «Svoje glaviček», katere je zelo dobro izpadla, kljub temu, da so bili med igralci nekateri, ki so prvokrat nastopili na gledaliških deskah. Čestitamo vsem igralcem in režiserju Francu Golobu, kakor tudi Lojzki Sajovičevi, ki je s sufliranjem pomagala k splošnemu uspehu. Predstava je bila prav dobro obiskana in se vsem obiskovalcem prav srčno zahvaljujemo za to moralno in gmotno podporo. Občinstvo je bilo z igro zelo zadovoljno in ni štedilo z odobravanjem. Igro bomo ponovili v Lokah pri Zagorju ob Savi, na kar že danes opozorjamo in naprošamo občinstvo, da predstavo v polnem številu obišče in s tem nagradi trud poštvovalnih igralcev.

Zagorje ob Savi

Pri tukajšnji podružnici NSZ so se vršili 19. t. m. razgovori glede položaja delavstva pri Trboveljski premogokopni družbi. K razgovorom so bile poklicane tudi tovariške podružnice iz Lok in Trbovelj. Na sestanku so se razpravljala vsa vprašanja, ki bi prihajala v poštev pri event. spremenitvi kolektivne pogodbe. Sklepi razgovorov so bili vsi soglasni. Sestanku je prisostvoval tudi delegat centrale.

Medvode

Delavstvo tovarne Medič v Medvodah je v mesecu januarju izgubilo svojo kolektivno pogodbo, zato je podružnica NSZ v Medvodah vložila nov osnutek kolektivne pogodbe, o katerem se je razpravljalo dne 21. t. m. v tovarni Medič-Zankl v Medvodah in kjer je prišlo do popolnega soglasja pri vseh vprašanjih razun meznega vprašanja. Tudi to upamo, da se bo sporazumno in ugodno rešilo v dobrobit delavstva.

Pogajanja se bodo vršila v najkrajšem času in je seveda vse odvisno od dobre volje in razumevanja delodajalca. Upamo pa, da bo g. Medič tako uvidel in da se bo vsa zadeva rešila složno, kar bo koristilo delavstvu in podjetju.

Ko bodo pogajanja zaključena, bomo o teh obširno poročali.

Hrastnik

Redni občni zbor je imela tukajšnja podružnica v nedeljo, dne 19. t. m. Občni zbor je otvoril tovariš predsednik Čatar in podal poročilo o poslovanju preteklega leta. Iz njegovega poročila je bilo razvidno, da se podruž-

nica bori z velikimi ovirami, vendar pa ji je v preteklem letu uspelo znatno napredovati. H koncu poročila je apeliral na vse tovariše, naj se z vso voljo oprimejo dela za čim večji uspeh podružnice. Po njegovem poročilu sta poročala še tovariš tajnik in blagajnik, nakar je bila odboru soglasno izglasovana razrešnica. Pri volitvah je bil po večini zopet izvoljen stari odbor s tov. Čatarjem kot predsednikom. — Občnega zbora se je udeležil tudi delegat centrale, tovariš dr. Kovič France, ki je najprej govoril o pomenu organizacije, nato pa podal poročilo o razgovorih, ki jih je imel dopoldne v Zagorju in o položaju rudarskega delavstva TPD.

Na vprašanje - odgovor

Leopold F. — Trbovlje. — Pri trvdki sem kot nameščenec zaposlen že 12 let. Letno dobim dva tedna dopusta in še to ne skupaj. Letos se mi pa hoče še ta kratki dopust prikrajšati. Ali je delodajalec upravičen skrajšati dopust, ki mi ga je že leta dovoljeval? — Po § 329 obrtnega zakona je delodajalec dolžan, da Vam po desetih letih službe dá najmanj tri tedne neprekinjenega dopusta. Dopust torej ne sme biti prekinjen in dovoljen le na posamezne dneve. Če Vam je delodajalec dovoljeval zadnji dve leti le po 14 dni dopusta, Vas je vsako leto prikrajšal za en teden.

Franc H. — Jesenice. — Moja sestra je zaposlena v Ljubljani kot služkinja. V pismih, ki jih piše domov toži, da ni nikdar prosta, tudi ob nedeljah ne in da dela večkrat pozno v noč. Ali sme gospodinja tako izrabljati delovno moč? — Na Vaše vprašanje najbolj jasno odgovorimo, če Vam navedemo tozadevna določila poselskega reda: Gospodar mora dovoliti poslu za oddih in razvedrilo vsako drugo nedeljo in vsak drugi praznik prost popoldan, v skupnem času petih ur. Če ostale nedelje in praznike ne dovoli gospodar poslu navedenega prostega časa, se nadomesti ta popoldan s pet-

urnim počitkom med tednom na delovni dan popoldne, ki ga določita gospodar in posel sporazumno. Vrstni red nedelj in praznikov se sme preduriti le s privolitvijo posla. Za čas popoldanskega počitka se sme posel svobodno odstraniti z doma. Poslu gre dnevno nerazdeljen deveturni nočni počitek, in sicer praviloma v času med 21. in 7. uro.

Marija Ž. — Maribor. Kot kuharica sem služila pri istem gospodarju 12 let. Gospodar mi je odpovedal na 14 dni. Ali lahko zahtevam z ozirom na dolgoletno službovanje daljši odpovedni rok? — Daljši odpovedni rok nimate pravico zahtevati. Pač pa Vam mora gospodar po § 20 poselskega reda plačati za 10 let službe odpravnino v znesku četrte letne plače, in za vsako nadaljnje leto po 5% vsakokratne letne plače.

Angela Č. — Celje. Težko sem obolela. Ostati sem morala v postelji. Delodajalec sem seveda javila svoje obolenje. Izstavil mi je tudi listek za OUZD. Čez teden dni bolezn mi je pa delodajalec odpovedal službo. Ali sme to storiti, če sem še vedno bolna? Mislila sem, da bom po ozdravljenju pri delodajalcu zopet delala. Še prav posebno, ker ni bolezen taka, da bi mogla biti moja delosposobnost zmanjšana. — Delodajalec je po zakonu upravičen, da Vam lahko na 14 dni odpove tudi za slučaj, da ste bolni. Napačno je torej zelo razširjeno mnenje, da se med boleznijo ne more odpovedati službe.

Franc J., Krško. — Sem 50% invalid. Javite mi, koliko znaša invalidnina. — Kot 50% invalid spadate v VI. skupino invalidov in imate pravico do 4320 din letne invalidnine. Ker ste siromašni in ne plačate 200 din neposrednega davka, imate za sebe in za vsakega rodbinskega člana pravico še do posebne doklade, ki znaša 360 din letno.

FOTOGRAFIJE za legitimacije
izdeluje najceneje in hitro
Foto VLAŠIČ, Gosposka 23

„GRIC“ pod Urbanom Rošpoh. Izletniška gostilna, prenočišča, auto cesta. Prvovrstna vina in kuhinja. Telefon: 28-07

Vsaki osebi — družini nudi statni zaslužek „MARA“ Maribor, Orožna 6
Celje, Slomškov trg 1
Pletilnica — razpošiljalnica nogavic in pletenin

Vse za Vaše postelje. Posteljne odeje, močno prešite (domače izdelke), izgotovljeno post. perilo, zglavnike, tuhne, madrace, koece, perle, puh, najceneje pri A. STUHEC, specialna trgovina — izdelovanje odelj. MARIBOR, Stolna ul. 5.

Poravnajte naročnino!

Izhaja vsako soboto. — Naročnina: mesečno Din 4.—, četrtno Din 10.—, polletno Din 20.—, celoletno Din 40.—. Posamezna številka Din 1.—. Uredništvo in uprava Ljubljana, Dalmatinova ulica 8, telefon štev. 21-32. Rokopisi se ne vračajo. Poštočkovni račun štev. 12.177. Poštni predal štev. 74. Za konzorcij «Nove Prave» izdaja dr. J. Bohinjec, odgovorni urednik Ivan Tavčar. Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani Franc Pintar. Vsi v Ljubljani.